

Raad voor Rechtsbijstand

Centraal kantoor Utrecht

Bezoekadres • Croeselaan 15 • Utrecht

Postadres • Postbus 24080 • 3502 MB Utrecht

Tel. +31 (0)88 - 787 10 00

www.rvr.org

Ministerie van Justitie en Veiligheid

Minister voor Rechtsbescherming

Postbus 20301

2500 EH Den Haag

Datum: 14 juli 2020

Onderwerp: Reactie in consultatie Wijziging van de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming en enkele andere wetten in verband met het stroomlijnen en actualiseren van het gegevensbeschermingsrecht (Verzamelwet gegevensbescherming)

Uw kenmerk:

Behandeld door: Privacy Office

Telefoonnummer: 088-7871000

E-mail:

Geachte
Excellentie,

De Raad voor Rechtsbijstand heeft het wetvoorstel Verzamelwet gegevensbescherming met belangstelling gelezen. Wij willen in deze reactie met name stil staan bij de verschillende rollen die in het kader van de Algemene Verordening Gegevensbescherming een rol spelen. Het voorgestelde artikel 9 tweede lid van de Wet op de rechtsbijstand en met name de Memorie van Toelichting bij dit artikel leidt tot verwarring. En suggereert dat er sprake zou zijn van een verwerkingsverantwoordelijke-verwerker relatie tussen de Raad voor Rechtsbijstand en een aantal feitelijke verleners van eerste,- en tweedelijns gesubsidieerde rechtsbijstand. Dit lijkt ons een onjuiste en onwenselijke uitkomst.

In veel van deze relaties zal sprake zijn van een gezamenlijke of eigen verantwoordelijkheid. Dat het bestuur verwerkingsverantwoordelijke is voor de verwerking van de persoonsgegevens zoals in artikel 9 lid 1 is bepaald, is in lijn met de verwachtingen. De uitwerking van de memorie suggereert echter dat de feitelijke verhoudingen in de keten fundamenteel anders worden ten aanzien van de daar genoemde partijen, als mediators en advocaten. Terwijl het op dit moment voor partijen duidelijk is op basis van welke doeleinden en grondslagen de (bijzondere) persoonsgegevens zoals genoemd in artikel 9 lid 1 worden verwerkt.

De huidige uitwerking in de memorie van toelichting leidt tot onduidelijkheid en een onnodige verhoging van administratieve lasten als gevolg van de afstemming tussen individuele rechtsbijstandverleners en de Raad voor de Rechtsbijstand. Er moet dan immers

Raad voor Rechtsbijstand

(jaarlijks) met duizenden (individuele) partijen contractuele afspraken worden vastgelegd. Binnen de lopende stelselvernieuwing wordt gewerkt aan meer efficiëntie en lastenverlichting, dit voorstel in de memorie van toelichting gaat daar juist tegen in. Ook zou de Raad voor Rechtsbijstand verantwoordelijk worden voor het melden van datalekken bij deze duizenden individuele verwerkers.

Daarnaast ontstaat er onduidelijkheid voor de betrokkenen. Bij wie kunnen zij terecht voor een inzageverzoek of een verzoek tot gegevenswissing? Transparante communicatie via de privacy verklaring zou er toe moeten leiden dat de burger terecht kan bij de verantwoordelijke waar zij haar persoonsgegevens achterlaat, in dit geval de individuele rechtsbijstandsverlener. Er worden immers bijzondere en/of gevoelige persoonsgegevens verzameld, primair door hun rechtshulpverlener voor eigen doeleinden en in het kader van de uitvoering van een overeenkomst tot opdracht, danwel toestemming. Het is dan ook logisch dat zij daar in de privacy verklaring kunnen lezen hoe hun persoonsgegevens verwerkt worden.

Om onduidelijkheid bij betrokkenen en ketenpartners te vermijden, om administratieve lastenverzwaring binnen de keten en hoge uitvoeringslasten bij de Raad voor Rechtsbijstand te voorkomen, stelt de Raad voor Rechtsbijstand voor de betreffende tekst in de Memorie van Toelichting te schrappen, dan wel deze te verduidelijken in die zin dat niet iedere partij waarmee de Raad voor Rechtsbijstand gegevens uitwisselt automatisch kwalificeert als verwerker. Wij willen vragen de rol bepaling in de praktijk te laten plaatsvinden. Het moet wel evident zijn dat de gegevens die genoemd worden in artikel 9 lid 1 verwerkt kunnen worden door alle partijen die een rol spelen bij de specifieke verwerking op basis van de Wrb in de keten, voor zover er sprake is van een verwerking voor de uitvoering van deze wet of een overeenkomst met het bestuur van de Raad voor Rechtsbijstand ter uitvoering van diens taken.

Daarnaast kunnen er afbakeningsdiscussies binnen het stelsel ontstaan. Om deze reden ziet de Raad voor Rechtsbijstand graag de door haar gewenste aanpassingen.

Hoogachtend,
Namens de Raad voor Rechtsbijstand

Algemeen directeur/ Bestuurder